

Hi ha qui es pregunta si a calcs Ribas, a l'hora de dinar, **"es parla d'alguna cosa que no sigui arquitectura"**. I és que en Manuel Ribas pertany a tota una nissaga d'arquitectes. Així, el seu pare, en Josep Maria, ja es dedicava a aquest ofici. La tercera generació la representarien les dues filles del nostre entrevistat, la Carme i l'Anna. En Manuel té tres fills més, la Teresa, el Josep i la Isabel.

"Vaig voler completar la carrera d'arquitectura amb la de dret, perquè a l'ingrés de la primera li faltava un component humanístic", explica en Manuel. Catedràtic d'urbanisme a la Universitat Politècnica de Barcelona, és aquesta branca de la professió la que més ha desenvolupat el nostre interlocutor: **"Tanmateix, mai no he rebutjat cap mena d'encàrrec. Precisament el més divertit de l'ofici és que tan aviat dibuixes un moble com un barri. Sempre he pensat que si em demanaven alguna cosa que no sabia fer ja l'aprendria"**. De la mateixa manera que han après els alumnes que han passat per les seves aules al llarg dels quaranta anys que en Manuel ha exercit de professor: **"Quan vaig acabar la carrera, buscava, com tothom, un sou que em permetés superar els moments en què no hi hagués feina. La universitat em va semblar el lloc més adequat. A més, allí no et pots adormir, ja que has d'estar molt al cas dels canvis en la manera de treballar"**. Mai no es va penedir de la seva decisió: **"Només vaig deixar l'Escola durant un any, perquè m'havia de dedicar a una feina molt important. Encara hi sóc, amb la categoria de professor emèrit, per encarregar-me desinteressadament de qüestions amb ara les relacions internacionals amb altres universitats"**.

Són moltes les experiències que ens pot relatar d'aquestes quatre dècades a la universitat: **"Vaig lluitar molt perquè s'establís la carrera de paisatgisme. He ocupat el càrrec de sotsdirector de l'Escola al llarg d'una colla d'anys amb l'Oriol Bohigas com a director"**. Durant la seva carrera també ha tingut oportunitat de conèixer mestres com en Coderch, a qui considera, **"en tres paraules, un gran arquitecte"**, o en Bofill, **"la millor obra del qual és l'aeroport"**. En el desenvolupament de la seva tasca va disposar -entre molts d'altres- de l'ajuda d'en Lluís Racionero, doctor en urbanisme, en economia i en enginyeria industrial, com a auxiliar: **"El seu món és el planejament dels grans espais"**.

Va ser juntament amb els mestres Coderch i Bohigas i uns quants arquitectes més que, cap a l'any 50 en Manuel es va adherir **"al grup R, un vot de fidelitat a l'arquitectura moderna, que en aquell moment ningú no practicava. Aquest va ser un dels agents que em va catapultar a l'Escola d'arquitectura i posteriorment a la realització de plans d'urbanisme, com ara el de Palma de Mallorca. Aquest Pla, que ha tingut una vigència de vint anys, el vaig desenvolupar al costat d'un equip distingit, entre els membres del qual hi havia l'enginyer de camins Albert Vilalta i l'economista Joaquim de Nadal, noms ambdós que després han sonat fort"**.

Després van venir altres feines, sempre amb els mateixos companys, entre elles el Pla de Múrcia: **"Són intervencions que no es veuen. No hi ha cap turista que visiti Barcelona per contemplar-ne el pla**

urbanístic. Tanmateix, són obres necessàries". I un motiu d'orgull per a l'autor: **"A Múrcia s'està construint un barri nou, el de l'Eixample, d'acord amb el pla que vaig dissenyar. De caràcter innovador, inclou un pas subterrani perquè els vehicles puguin descarregar al nivell dels baixos, de manera que es permeti als vianants contemplar els aparadors de les botigues des de la superfície"**.

"De tota manera", reconeix, **"et satisfà molt més l'obra personal, com són els edificis i els passeigs. Les Rambles de Mollet i del Carmel, per exemple, són obra meua. Recordo especialment quan vaig fer el planejament urbanístic de la Ronda de Dalt, que em va suposar llargs debats amb les associacions de veïns, tota una cursa de relleus on van participar molts de professionals"**.

Què sent un home amb una trajectòria tan destacada quan passa revista a les seves creacions? **"Si ets una mica honest, no visites les obres per embadalir-t'hi, sinó que reflexiones sobre el que hauries pogut fer millor. En qualsevol cas, veure un edifici acabat és sempre una gran satisfacció. Recordo com em va impressionar veure una vegada des de l'avió la Rambla del Carmel. Pensar que aquell mateix dibuix l'havia tingut sobre la taula em va recordar la gran responsabilitat de la meua feina"**.

No podem estar-nos de demanar al nostre entrevistat el seu parer sobre **"la còrtizació de la nostra Escola"** i ens respon: **"Abans dels Jocs Olímpics, vaig llegir en una revista una enquesta als estudiants europeus i l'Escola d'Arquitectura de Barcelona gaudia del segon lloc en la classificació. A l'ascensor i als passadissos de l'escola sents parlar moltes llengües, i és que són més d'un centenar els estudiants estrangers que volen aprendre aquí"**. Imaginem-nos, doncs, com estan les coses després del 92: **"La setmana passada el Reial Institut d'Arquitectes Britànics va concedir una medalla d'or a l'obra feta a la ciutat comtal. Un guardó concedit per aquesta entitat ens diu que la flama de les Olimpíades continua encesa"**.

Malgrat el caràcter empresarial que està adquirint darrerament la professió, en Manuel és rotund: **"No m'interessa l'arquitecte marxant. L'arquitectura, com a art, avança gràcies als bons arquitectes i no als bons negociants. L'arquitectura és, abans que res, forma; és clar que hi ha una filosofia al darrere, però, com en totes les arts, el que importa és el que la gent veu. Tanmateix, cal tenir en compte que a la facultat no és l'ofici el que s'ensenya; això és una cosa que els arquitectes han d'aprendre per ells mateixos: el que cal és educar els universitaris perquè puguin completar la seva formació i s'incorporin al món professional"**. El nostre convidat sap molt bé que **"l'Escola de Barcelona sempre s'ha distingit pel nivell de construcció. Només em cal citar la famosa volta catalana, que fins fa vint anys s'incorporava en totes les escales de l'Eixample. I això és molt important, perquè qui es limita a dibuixar façanes és un simple decorador"**.

I és que, per a en Manuel, un arquitecte constitueix una figura plural: **"No puc entendre que hi hagi arquitectes que, per exemple, mai no han llegit un llibre de poesia"**. Poesia que després es converteix en una obra amb cara i ulls, com les del nostre protagonista.

“L’arquitectura avança gràcies als bons arquitectes i no als bons negociants. L’arquitectura és, abans que res, forma. Hi ha una filosofia al darrera, però, com en totes les arts, el que importa és el que la gent veu”

Manuel Ribas - Barcelona (Barcelonès)